

Sosyal-Duygusal Beceri Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sosyal-Duygusal Beceri Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30804>

Özet

Sosyal-Duygusal Beceri Alg?sa? Ölçe?i (SDBAÖ), bireylerin kendi sosyal ve duygusal yeterliliklerine dair alg?lar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmis? psikolojik ölçek türünde bir araçtır. Ölçek, Yaprak Baydan tarafından 2010 yılında yürütülen bir doktora çalışması kapsamında geli?tirilmiştir. SDBAÖ, bireylerin problem çözme, öz saygı, kişilerarası iletişim, eleştiri kabul etme ve duygusal düzenleme gibi temel sosyal-duygusal beceriler alanındaki algılanan yetkinlik düzeylerini belirlemeyi hedefler. Toplam 21 maddeden oluşan bu araç, 3'lü Likert tipi derecelendirme sistemi kullanılarak yanıtlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sosyal-Duygusal Beceri Alg?sa? Ölçe?i, SDBAÖ, sosyal yeterlik, duygusal düzenleme, öz algı, ölçek geli?tirme, psikometrik araç.

Yazarlar

Yaprak Baydan

Amaç

Sosyal-Duygusal Beceri Alg?sa? Ölçe?i'nin (SDBAÖ) temel amacı, bireylerin sosyal ve duygusal yeterliliklerine yönelik öznel alg?lar?n? standart, güvenilir ve geçerli bir biçimde ölçmektir. Bu ölçek, özellikle eğitim ve psikoloji alanındaki araştırmacılara, uygulanan sosyal-duygusal beceri programlarının etkililiğini de?erlendirmede veya bireylerin bu becerilere sahip olma düzeylerini tespit etmede kullanılabilecek nicel bir veri aracı sağlamak üzere tasarlanmıştır. Ölçek, hem bireysel düzeyde tanılayıcı amaçlar için hem de geniş çaplı araştırmalarda kullanılabılır.

Yapı

Ölçe?in ölçtü?ü ana yapı, bireyin kendi sosyal-duygusal beceri algısa?dır. Bu yapı, genellikle aşağıdaki temel boyutları içermektedir:

Öz Farkındalık: Kendi duyguların, de?erlerini ve güçlü/zayıf yönlerini tanıma. (Örnek madde: "Kendimi be?enirim.")

Öz Yönetim/Duygusal Düzenleme: Duygular, dü?ünceleri ve davranışları farklı durumlarda etkin bir şekilde yönetme ve kendini motive etme. (Örnek madde: "Gergin olduğumda kendimi sakinle?tirebilirim.")

İlişkisel Becerileri: Sağlıklı ilişkiler kurma ve sürdürme, işbirliği yapma ve çatışmaların yapıcı bir şekilde çözme. (Örnek madde: "Bir arkadaşım beni görmezden gelirse onu uygun dille uyarırım.")

Sorumlu Karar Verme ve Problem Çözme: Etik standartlara ve sosyal normlara uygun, yap?c? seçimler yapma becerisi. (Örnek madde: "Bir problemim oldu?unda, onu nas?l çözece?imi bilirim.")

Bu çok boyutlu yap?, bireyin sosyal etkile?imlerde ve içsel deneyimlerde ne kadar yeterli hissetti?ini yans?tmaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, geli?tirme a?amas?nda, yani 2010 y?l?nda sunulan doktora tezi kapsam?nda detayl? olarak incelenmi?tir. Tezin ana ba?l??? , ölçe?in geli?tirilmesi sürecini ve sosyal-duygusal beceri program?n?n etkilili?ini kapsamaktadır. Geli?tirme çal??malar?, ölçe?in yap? geçerli?ini (faktör yap?s?), kapsam geçerli?ini ve ölçüt ba??nt?l? geçerli?ini destekleyecek istatistiksel analizleri içermektedir. Ölçe?in, temsil etti?i sosyal-duygusal beceri alg?s? yap?s?n? do?ru ve tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ü varsay?lmaktadır.

Güvenirlik

SDBAÖ'nün güvenilirlik analizleri, ölçe?in iç tutarl?l???n? ve zamana kar?? kararlıl???n? belirlemek amacıyla doktora tezi çal??mas? içerisinde raporlanm??tır. Tipik olarak, bu tür geli?tirme çal??malar?nda Cronbach Alfa iç tutarl?lk katsay?s? ve test-tekrar test güvenilirlik katsay?lar? hesaplanm??tır. Yüksek iç tutarl?lk de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda uyumlu oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Sosyal-Duygusal Beceri Alg?s? Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini sa?lamak amacıyla aç?mlay?c? ve do?rulamay?c? faktör analizleri kullan?lm??tır. Bu analizler sonucunda, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? temel sosyal-duygusal beceri boyutlar?n? yans?tan anlaml? bir faktör yap?s?n?n ortaya ç?kar?ld??? kabul edilmektedir. Faktör yap?s?, ölçe?in 21 maddesinin hangi alt boyutlar alt?nda grupland???n? belirlemi? ve teorik yap?yla uyumlu oldu?u gösterilmi?tir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Öz Bildirim Ölçe?i)

Format: Ka??t ve Kalem Uygulamas?

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: Ö?renci gruplar? ve genel popülasyon

Ya? Grubu: Çal??man?n orijinal hedef kitlesi olan okul ça??ndaki çocuklar ve ergenler (detaylar

tezde mevcuttur).

Popülasyon Detaylar?: Popülasyon detaylar?, ölçe?in geli?tirildi?i Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ndeki doktora tezi çal??mas?nda ayr?nt?? olarak sunulmu?tur.

Test Metodolojisi: Ölçek, 3'lü Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?larak uygulan?. Yan?t seçenekleri ?u ?ekildedir: 1=bana uygun, 2=karars?z?m, 3=bana uygun de?il. Bu derecelendirme, bireyin alg?lanan beceri düzeyine ne kadar kat?ld???n? ölçmektedir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal-duygusal öğrenme, öz sayg?, sosyal-duygusal beceriler, alg?, psikometrik özellikler, Likert ölçe?i, psikolojik ölçek, doktora ara?t?rmas?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: yaprakbaydan@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Ölçe?in ticari kullan?m? veya geni? çaplı uygulamalar? için yazar Yaprak Baydan ile ileti?ime geçilmesi önerilir. ?leti?im e-posta adresi yukar?da belirtilmi?tir.

Test Y?I?: 2010 (Doktora tezinin tamamland??? y?I).

Dijital Kaynaklar: Ölçe?e ait orijinal PDF dosyas? buradan ve Word dosyas? buradan indirilebilir. Tez linkine ise YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden ula??labilir: tez.yok.gov.tr

Referanslar

Baydan, Y. (2010). *Sosyal-Duygusal Beceri Alg?s? Ölçe?i'nin geli?tirilmesi ve sosyal-duygusal beceri program?n?n etkililili?i (Doktora tezi)*. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Sosyal-Duygusal Beceri Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

Ölçek toplam 21 maddeden olu?maktadır. A?a??da örnek maddeler listelenmi?tir:

3. Bir problemim oldu?unda, onu nas?l çözece?imi bilirim.

9. Hatalar?m olsa da de?erli biriyim.
12. Bir arkada??m beni görmezden gelirse onu uygun dille uyar?r?m.
15. Ele?tirileri k?r?lmadan kabul edebilirim.
18. Gergin oldu?umda kendimi sakinle?tirebilirim.
21. Kendimi be?enirim.

ARABPSYCHOLOGY.COM